

การออกแบบระบบไฟฟ้า (Electrical System Design)

รหัสวิชา 30104-2004

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

มาร่วมสร้างระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานไปด้วยกัน!

ข้อมูลสำคัญของรายวิชา

ทฤษฎี: 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

ปฏิบัติ: 3 ชั่วโมง/สัปดาห์

จำนวนหน่วยกิต: 3 หน่วยกิต

หัวใจสำคัญ: ออกแบบและคำนวณ กระแส แรงดัน อย่างประณีต ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

4 สมรรถนะหลักของนักออกแบบระบบไฟฟ้า

1. เข้าใจมาตรฐาน:
ประมวลความรู้
กฎเกณฑ์
และข้อกำหนดของ
ระบบไฟฟ้า

3. คำนวณแม่นยำ:
คำนวณกระแส แรงดัน
และกำลังไฟฟ้าใน
ระบบอย่างปลอดภัย

2. เลือกใช้วัสดุ:

เลือกสายไฟ บริภัณฑ์
และอุปกรณ์ป้องกัน
ได้อย่างถูกต้อง

4. ประยุกต์ออกแบบ:

วางผังและเดินสายในอาคาร
ได้อย่างมืออาชีพ

เจาะลึกหน่วยที่ 1: ระบบแสงสว่างและเต้ารับสำหรับอาคารพักอาศัย

ระยะเวลาเรียน:

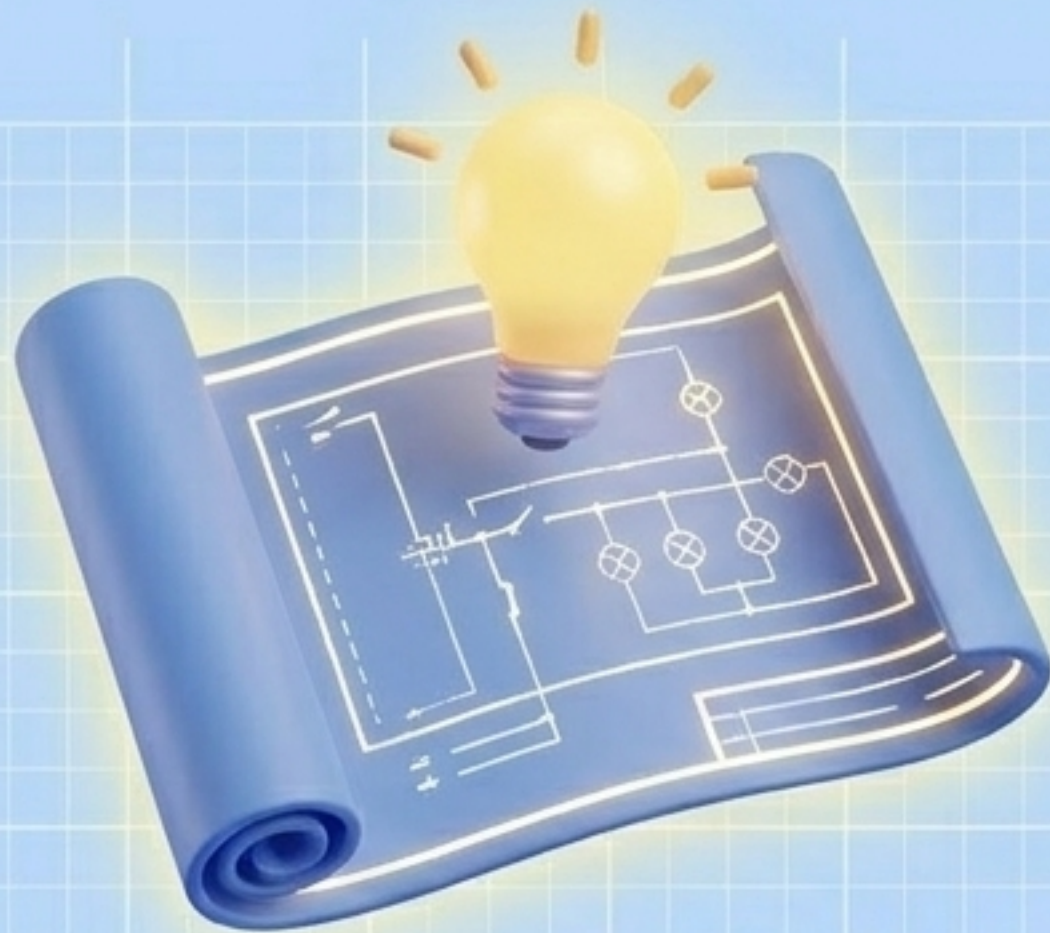
ทฤษฎี 6 ชม. | ปฏิบัติ 9 ชม.

เป้าหมายหลัก: วิเคราะห์ความต้องการ
ค้นหาขนาดสายเมน เลือกอุปกรณ์ป้องกัน
และจัดทำแบบแปลนสำหรับที่พักอาศัย

เปลี่ยนบ้านในฝัน

ให้มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัยและใช้งานได้จริง

ชิ้นงานที่คุณจะได้สร้างสรรค์ในหน่วยนี้

ชิ้นงานที่ 1: ผังวงจรไฟฟ้า

กำหนดตำแหน่งดวงโคมและเต้ารับ
จัดวางวงจรย่อยอย่างเป็นระบบ

ชิ้นงานที่ 2: แบบแปลน & การประเมินราคา

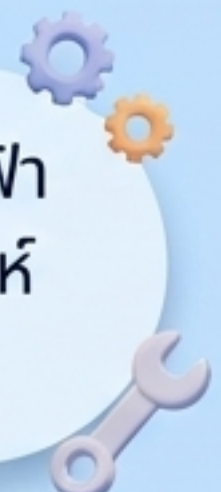
จัดทำแบบแปลนไฟฟ้าเบื้องต้น
ตารางประมาณราคาค่าอุปกรณ์ (BOQ)

Phase 1: สำรวจปัญหาและเข้าใจมาตรฐาน

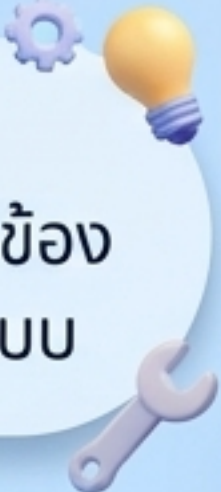
ก้าวแรกของการออกแบบ คือการรู้ว่าเรากำลังแก้ปัญหาอะไร

สำรวจและวิเคราะห์: ค้นหาปัญหาการใช้ไฟฟ้า
ในบ้าน (เช่น ไฟตก, ไฟลัดวงจร) และวิเคราะห์
ความต้องการใช้งานของแต่ละห้อง

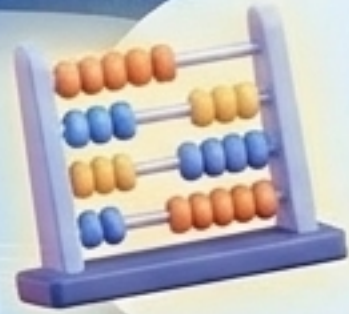

ศึกษามาตรฐาน วสท.:
เรียนรู้กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงในการออกแบบ

Phase 2: คำนวณโหลดและเลือกอุปกรณ์

เปลี่ยนตัวเลขให้เป็นความปลอดภัยสูงสุด

คำนวณโหลดไฟฟ้า: หาค่ากระแสแรงดัน และกำลังไฟฟ้าของแสงสว่างและเต้ารับ

คำนวณโหลดไฟฟ้า: หาค่ากระแสแรงดัน และกำลังไฟฟ้าของแสงสว่างและเต้ารับ

กำหนดขนาดสายไฟ: คำนวณขนาดสายเมนและวงจรรย่อยที่รองรับการใช้งานได้เพียงพอ

เลือกเบรกเกอร์ (Breaker): กำหนดพิกัดอุปกรณ์ป้องกันให้เหมาะสมกับโหลดและขนาดสายไฟ

Phase 3: วางผังและจัดทำแบบร่าง

แปลงข้อมูลทั้งหมดลงสู่พิมพ์เขียว

เรียนรู้สัญลักษณ์:

ใช้สัญลักษณ์ทางไฟฟ้ามาตรฐานสากล
(Standard Symbols)

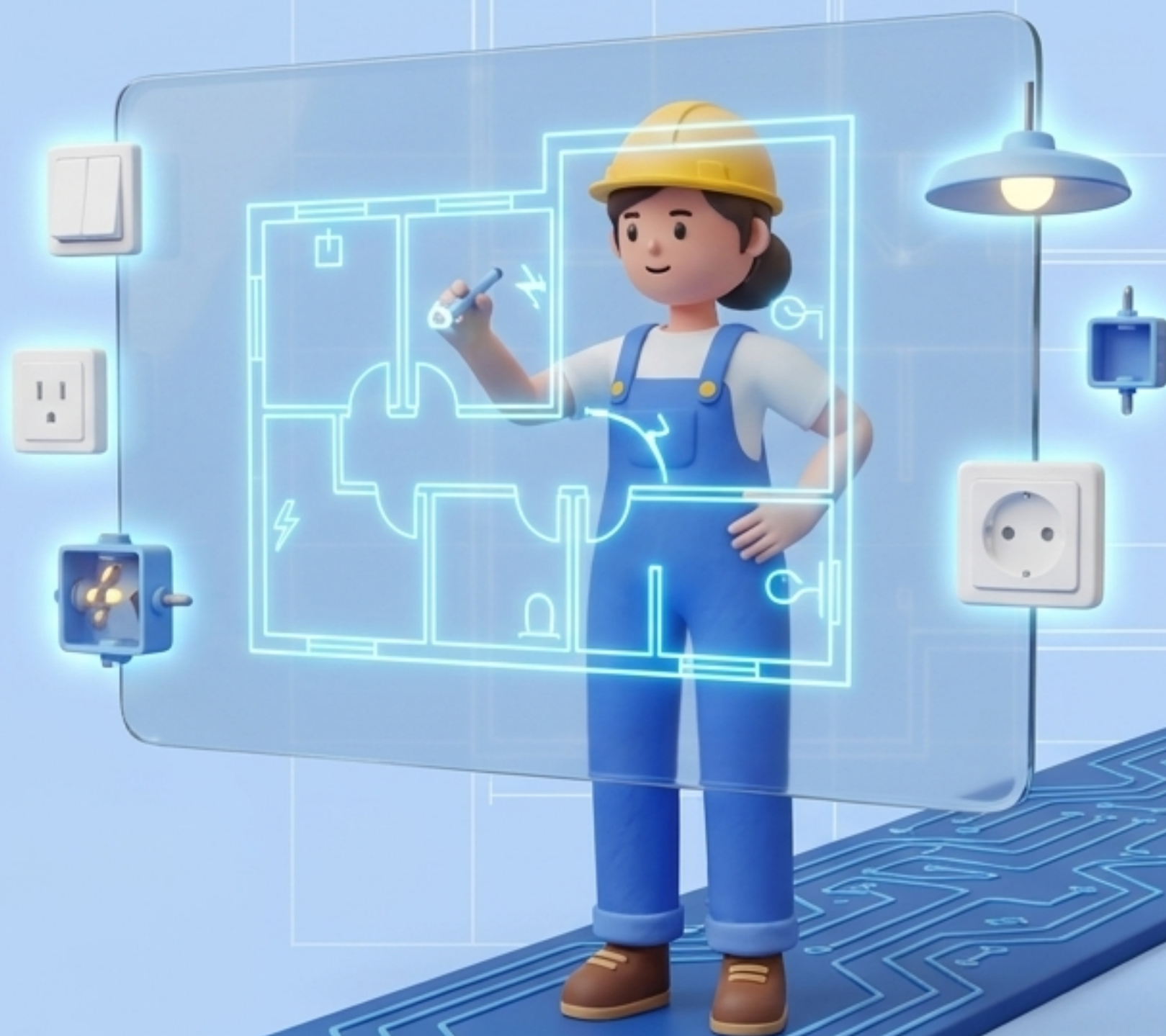
กำหนดตำแหน่ง:

วางผังตำแหน่งสวิตช์ เต้ารับ
และดวงโคมลงบนแบบแปลนอาคาร

จัดทำรายการ:

สรุปรายการอุปกรณ์เบื้องต้น
สำหรับการติดตั้ง

Phase 4: นำเสนอและประเมินผล

วิศวกรที่ดี ต้องอธิบายแนวคิดของตนเองได้

นำเสนอผลงาน:

อธิบายแนวคิดและเหตุผลในการวาง
ผังและเลือกอุปกรณ์

รับฟังแบ็ก (Feedback):

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและ
ผู้สอน

ปรับปรุงงาน:

ประเมินผลงานเพื่อพัฒนาแบบร่าง
ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คลังอาวุธสำหรับนักออกแบบ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่คุณจะได้ใช้งาน

ทฤษฎี & มาตรฐาน:
สไลด์นำเสนอ และ
หนังสือมาตรฐานการ
ติดตั้งทางไฟฟ้าฯ (วสท.)

ตัวอย่าง & แรงบันดาลใจ:
วิดีโอสารัตถะกระบวนการ
ออกแบบระบบไฟฟ้า

ลงมือปฏิบัติ:
ใบงานวิเคราะห์โหลด,
ใบงานคำนวณสายเมน,
แคตตาล็อกอุปกรณ์ไฟฟ้า
และแบบแปลนอาคาร

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (Knowledge)

- แบบทดสอบวัดความรู้ (ปรนัย/อัตนัย)
- การประเมินความถูกต้องจากใบงานคำนวณ

ด้านทักษะปฏิบัติ (Performance)

- คุณภาพของแบบร่างผังวงจรและรายการอุปกรณ์
- ทักษะการนำเสนอผลงาน
- การสังเกตพฤติกรรม: ความประณีต รอบคอบ และปลอดภัย

เกณฑ์ความสำเร็จของชิ้นงาน (Success Checklist)

งานออกแบบที่สมบูรณ์แบบ ต้องมีองค์ประกอบดังนี้:

วางผังแสงสว่างและเต้ารับได้ถูกต้องตามพื้นที่และมาตรฐาน

เลือกใช้อุปกรณ์ (Breaker, สายไฟ) สอดคล้องกับโหลดที่คำนวณ

ระบุสัญลักษณ์ในแบบแปลนได้อย่างชัดเจนตามมาตรฐานสากล

ประเมินราคาค่าอุปกรณ์เบื้องต้นได้อย่างสมเหตุสมผลและอ้างอิงได้

ความปลอดภัย เริ่มต้นที่การออกแบบที่แม่นยำ

คุณพร้อมที่จะเป็นวิศวกรผู้ออกแบบระบบไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานแล้วหรือยัง?
เตรียมเครื่องคิดเลขให้พร้อม แล้วมาเริ่ม Phase 1 กันเลย!